

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **Darren, s. r. o.**, se sídlem Sulkovská 482, Bystré, zastoupeného JUDr. Ervínem Perthenem, advokátem se sídlem Velké náměstí 135/19, Hradec Králové, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Hradci Králové ze dne 7. 9. 2011, čj. 4569/11-1200-601251, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 6. 2012, čj. 31 Af 112/2011 – 80,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 6. 2012, čj. 31 Af 112/2011 – 80, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

1. Platebním výměrem ze dne 23. 12. 2010, čj. 216200/10/248912608058, Finanční úřad v Pardubicích vyměřil žalobci daň z příjmů právnických osob za zdaňovací období roku 2005 ve výši 6 325 180 Kč.

2. Rozhodnutím ze dne 7. 9. 2011, čj. 4569/11-1200-601251, Finanční ředitelství v Hradci Králové změnilo rozhodnutí finančního úřadu tak, že snížilo daňovou povinnost na částku 2 517 350 Kč.

II.

3. Žalobce napadl rozhodnutí finančního ředitelství žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové, který ji rozsudkem ze dne 29. 6. 2012, čj. 31 Af 112/2011 - 80, zamítl. Celý text rozsudku krajského soudu je stejně jako všechna dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu dostupný na www.nssoud.cz a zdejší soud na něj v podrobnostech pro stručnost odkazuje.

III.

4. Žalobce (stěžovatel) brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

5. Stěžovatel namítl vadu řízení před krajským soudem spočívající v tom, že krajský soud rozhodl bez jednání. Krajský soud nesprávně uzavřel, že stěžovatel vyslovil s tímto postupem souhlas konkludentně. Výzva podle § 51 s. ř. s. nebyla stěžovateli nikdy doručena v důsledku omylu na straně krajského soudu. K prokázání tohoto tvrzení stěžovatel předložil potvrzení krajského soudu, že mu výzva podle § 51 s. ř. s. nebyla odeslána.

6. Nezasláním předmětné výzvy a nenařazením jednání bylo porušeno právo stěžovatele na spravedlivý proces, právo k vyjádření ke všem skutečnostem a právo podložit svá tvrzení důkazními prostředky. Řízení před krajským soudem tak bylo zatíženo vadou, která měla vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé.

7. Již v žalobě stěžovatel navrhl výslech svědka J. D., v podání ze dne 3. 4. 2012 pak požádal, aby nebylo nařízeno jednání v průběhu následujících tří měsíců. I z těchto informací muselo být krajskému soudu zřejmé, že žalobce požaduje, aby jednání proběhlo.

8. Při nahlédnutí do spisu krajského soudu po vydání napadeného rozsudku stěžovatel zjistil, že správní spis předložený krajskému soudu nebyl úplný. Řada listin, které stěžovatel předložil správním orgánům, v něm (možná i záměrně) chyběla. Stěžovatel nemohl na uvedenou skutečnost nijak reagovat, protože nebylo nařízeno jednání. I tato vada řízení před krajským soudem mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.

9. Dále stěžovatel zpochybnil, že daň byla stanovena dostatečně spolehlivě a objektivně. Použité pomůcky považoval za nepřiměřené. Navíc správce daně nepřípustně kombinoval při vyměření daně pomůcky a dokazování.

IV.

10. Finanční ředitelství ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázalo na stanovisko finančního úřadu, podle kterého ve spisu nebyly přiloženy pouze listiny a dokumenty, které neměly souvislost se stanovením daňové povinnosti. Pro úplnost finanční ředitelství vyžádalo také Hlavní knihu a Účetní deník stěžovatele za roky 2005 a 2006 a dodalo, že nezařazení těchto dokumentů do odvolacího spisu nemělo vliv na správnost soudního přezkumu napadeného rozhodnutí, protože se jednalo o jednu z pomůcek a stěžovatel nezpochybnil v odvolání informace, které byly z těchto dokumentů čerpány. K námitce týkající se použití pomůcek finanční ředitelství odkázalo na napadené rozhodnutí a zdůraznilo, že účetnictví stěžovatele bylo použito jako jedna z pomůcek.

V.

11. Stěžovatel v replice zdůraznil, že samo finanční ředitelství připustilo ve svém vyjádření ke kasační stížnosti, že spis předložený krajskému soudu nebyl úplný. Před vydáním napadeného rozsudku se stěžovatel nedozvěděl o tom, že některé listiny ve spisu chybí, ani o tom, že spis byl krajskému soudu předložen a že soud bude rozhodovat.

VI.

12. Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

13. Kasační stížnost je důvodná.

14. Nejvyšší správní soud se předně zabýval námitkou, podle které krajský soud rozhodl bez nařízení jednání, ačkoliv proto nebyly splněny podmínky uvedené v § 51 s. ř. s.

15. Stěžovatel přiložil ke kasační stížnosti potvrzení krajského soudu, že mu nebyla odeslána výzva podle § 51 s. ř. s. (toto potvrzení je založeno také ve spisu krajského soudu). Rovněž z doručky připojené k č. listu 21 spisu krajského soudu vyplývá, že výzva podle § 51 s. ř. s. nebyla s největší pravděpodobností k datové zprávě připojena. Na rozdíl od doručky vztahující se k písemnosti zaslané finančnímu ředitelství doručka vztahující se k datové zprávě zaslané stěžovateli dne 7. 12. 2011 neobsahuje ve výčtu připojených dokumentů odkaz na výzvu podle § 51 s. ř. s., ani na dokument č. listu 22, na kterém se předmětná výzva ve spisu nachází. Spis krajského soudu neobsahuje ani jinou doručku, která by potvrzovala odeslání a doručení předmětné výzvy. Nejvyšší správní soud proto považoval za prokázané, že výzva podle § 51 s. ř. s. nebyla stěžovateli odeslána.

16. Podle § 51 odst. 1 s. ř. s. „[s]oud může rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhnou nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevysloví-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci; o tom musí být ve výzvě poučen.“ Nezbytným předpokladem fikce souhlasu, na základě které soud může o žalobě rozhodnout bez jednání, je tedy doručení výzvy k vyjádření, zda účastník souhlasí s tímto postupem. Nebyla-li výzva stěžovateli doručena, krajský soud pochybil, pokud uzavřel, že stěžovatel udělil souhlas konkludentně.

17. Soud může rozhodnout o věci samé bez jednání také v dalších případech výslovně předvídaných soudním řádem správním (§ 51 odst. 2 s. ř. s.). V nyní posuzované věci však nebylo možné o věci rozhodnout bez nařízení jednání ani podle § 51 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 76 s. ř. s. Krajský soud totiž nezrušil rozhodnutí finančního ředitelství pro vady uvedené v § 76 odst. 1 s. ř. s., ani nevyslovil jeho nicotnost podle odstavce 2 téhož ustanovení, ale zamítl žalobu pro její nedůvodnost.

18. Nejvyšší správní soud proto uzavřel, že krajský soud zatížil řízení vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.],

rozhodl-li o zamítnutí žaloby bez jednání, aniž přitom vyzval stěžovatele, aby sdělil, zda s takovým postupem souhlasí.

19. Právo účastníka řízení na veřejné projednání věci v jeho přítomnosti, včetně možnosti vyjádřit se k věci, je v ústavněprávní rovině zaručeno čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Jeho porušení je důvodem ke zrušení rozhodnutí, které je výsledkem řízení, v němž k takovému pochybení došlo, a k vrácení věci soudu k dalšímu řízení (srov. např. rozsudky ze dne 11. 11. 2004, čj. 6 Azs 28/2003 - 59, č. 482/2005 Sb. NSS, ze dne 29. 11. 2005, čj. 4 As 46/2004 - 58, nebo ze dne 30. 9. 2009, čj. 8 As 49/2008 - 62).

20. V dalším řízení krajský soud v souladu s oprávněným požadavkem stěžovatele a v souladu s právním názorem Nejvyššího správního soudu nařídí v posuzované věci jednání. V novém rozhodnutí ve věci samé, v němž se krajský soud vypořádá se všemi uplatněnými žalobními body, pak budou zohledněny i výsledky jednání. Stěžovateli bude dána také možnost vyjádřit se k případným nedostatkům týkajícím se úplnosti správního spisu.

21. Nejvyšší správní soud se v tomto okamžiku nemůže vyjádřit k ostatním námitkám uplatněným stěžovatelem v kasační stížnosti, protože nelze předjímat další vývoj věci v návaznosti na průběh jednání před krajským soudem. Vypořádání těchto námitek by bylo předčasné a potvrzení, nebo popření správnosti závěrů krajského soudu by postrádalo svůj význam.

22. Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou, proto rozsudek krajského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení (§110 odst. 1. s. ř. s.). V něm krajský soud rozhodne vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

23. Krajský soud rozhodne v novém rozhodnutí rovněž o nákladech řízení o této kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

24. Závěrem Nejvyšší správní soud doplňuje, že v souvislosti s nabytím účinnosti zákona č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, stávající finanční ředitelství zanikla ke dni 1. 1. 2013. V rámci nedokončených řízení ve správním soudnictví se dnem 1. 1. 2013 jejich nástupcem stalo Odvolací finanční ředitelství.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 28. srpna 2013

JUDr. Jan Passer
předseda senátu